

Programma: Titel cursus

Vergeeten filosofen en de uitdagingen van nu

Datum: 22 t/m 26 juli 2024.

Docent: Renate Schepen

Gastdocenten: Christine Pawlata (journalist),

Henk Haenen (filosoof), Juul van der Laan (film director)

Maandag 22 juli	COLLECTIEF DENKEN DOORZIEN
09.45 uur	Aankomst met koffie/thee
10.30 uur	Kennismaking en introductie
11.30 uur	Koffie/thee
11.45 uur	Dominante denkkaders in Westerse en Afrikaanse filosofie: Klassieke Afrikaanse filosofie, binaire complementariteit en het waarderen van verschillen vs. oppositioneel denken. De Nigeriaanse filosoof Sophie Oluwole toont in haar werk de overeenkomsten en verschillen van tijdgenoten Socrates en Yoruba filosoof Orunmila.
13.00 uur	Lunch
Vanaf 14.00 uur	Mogelijkheid tot inchecken op de hotelkamer
14.30 uur	David Bohm: over de aard van collectief denken
16.00 uur	Koffie/thee
16.15 uur	Interculturele filosofie: waar werelden elkaar ontmoeten Heinz Kimmerle (1930-2016) introduceerde een interculturele filosofische benadering in de academische wereld. Hij onderzocht hoe we daarmee voorbij een westers modern perspectief kunnen denken, op onze eigen positie te reflecteren om 'de ander' te verstaan.
17.30 uur	Aan de bar
18.00 uur	Diner
20.00 uur	Dialogoog
Dinsdag 23 juli	ERKENNEN VAN KENNIS met gastdocenten Henk Haenen en Juul van der Laan
Vanaf 07.00 uur	Ontbijt
09.30 uur	Het erkennen van kennis: o.a. Walter Mignolo (Argentinië)
11.00 uur	Koffie/thee
11.15 uur	Gastdocent Henk Haenen over Anton Wilhelm Amo Er zijn verschillende manieren om na te denken over lichaam-geest Amo Afer, een Afrikaan van Ghanese afkomst, promoveert in 1734 aan de Universiteit van Halle op een studie over Descartes. Hij gaat daarbij kritisch in op de verhouding lichaam-geest, zoals Descartes die voorstelt. Lichaam-geest vraagstuk!

12.30 uur	Lunch
14.00 uur	Shared Walk: mens & natuur Eylem Ertürk en Renate Schepen ontwierpen een set wandelingen die je verschillende manieren laat ervaren van wat het is om 'mens' te zijn en hoe je je als mens kunt verhouden tot de rest van de natuur.
15.30 uur	Koffie/thee
15.45 uur	Wat betekent het voor de wetenschap als we ander denken toelaten? Gesprek tussen Henk Haenen (filosoof), Juul van der Laan (filmmaker en scheikundige) en Renate Schepen (filosoof)
17.00 uur	Aan de bar
18.00 uur	Diner
20.00 uur	Film Multiverse met gesprek met filmdirector Juul van der Laan
21.30 uur	Einde programma van dag 2 / aan de bar

Woensdag 24 juli	ANDERS DENKEN EN DE UITDAGINGEN VAN NU
Vanaf 07.00 uur	Ontbijt
09.30 uur	Filosofen in ballingschap verenigen het denken van verschillende werelden: Maria Zambrano
11.00 uur	Koffie/thee
11.15 uur	Poëtisch denken bij Maria Zambrano Belichaamde filosofie en poëtisch filosoferen: Maria Zambrano de Spaanse filosoof die als vluchteling in Mexico verbleef en daar vanuit haar ervaring werken schreef die een andere manier van filosoferen nastreven 'filosofia poetica'. Haar eigen ervaring als vluchteling in verschillende Latijns-Amerikaanse landen, maakte haar bewust dat er behoefte was aan een nieuwe filosofische taal, die het denken dichterbij het leven bracht.
12.30 uur	Lunch
14.00 uur	Cosmovision kennis en cosmovision van de inheemse volk Shipibo-Conibo, een gemeenschap uit de Amazongebied van Peru. De kunst gemaakt door deze inheemse groep is sterk verbonden met harmonie, helende processen, en spirits van de natuur.
15.30 uur	Koffie/thee
15.45 uur	Ervaren van anders filosoferen
17.00 uur	Aan de bar
18.00 uur	Diner
20.00 uur	Film: Shipibo (Peru)
21.30 uur	Einde programma van dag 3 / aan de bar

Donderdag 25 juli	ANDERE INGANGEN ZIEN: GELIJKWAARDIGHEID EN RECIPROCITEIT met gastdocent Christine Pawlata
Vanaf 07.30 uur	Ontbijt
09.30 uur	Ingang tot kennis bij Sor Juana Inez de la Cruz (Mexico) In de poëzie van Sor Juana de la Cruz (c.1651 -1695) ligt filosofische kennis besloten over menswaardigheid en gelijkwaardigheid.
11.00 uur	Koffie/thee
11.15 uur	Ingang tot kennis bij de Etrusken (met gastdocent Christine Pawlata) Andere perspectieven zijn ook te vinden in het Europese continent. De Levensvisie van de Etrusken is onderbelicht in de periode van de Griekse oudheid en de Romeinse tijd. Zij stonden meer ecocentrisch en gewelddoos in de wereld, met een gelijkwaardigheid tussen man en vrouw, meer democratische bestuursvormen en een meer fluïde grens tussen leven en dood.
12.30 uur	Lunch
14.00 uur	Ingang tot kennis bij de Sardijnen (met gastdocent Christine Pawlata) Het binnenland van Sardinië wordt ook vandaag nog steeds aangeduid met de naam "Barbagia". Omdat het de Romeinen niet net zo makkelijk lukte om er binnen te dringen als in andere regio's, deden ze de inwoners als barbaren af. Desondanks, of misschien juist daarom, hebben de Sardijnse "barbaren" een unieke cultuur en denkwereld weten te behouden die teruggaat tot de tijd van de Nuraghecultuur. Een cultuur gekenmerkt door gelijkstelling van man en vrouw, die in verschillende vormen op het eiland door de eeuwen heeft voortbestaan, en waar tot de 19 ^e eeuw het concept van grondbezit niet bestond. Opmerkelijk is ook dat de Sardijnen blijkbaar het geheim van een goed leven hebben weten te bewaren, aangezien het eiland wordt beschouwd als een "Blue Zone", waar de hoogste concentratie mensen van 100 jaar of ouder ter wereld te vinden is.
15.30 uur	Koffie/thee
15.45 uur	Welke ingangen bieden deze filosofieën voor de uitdagingen van nu? Ingangen zien in je eigen praktijk/leven
17.00 uur	Aan de bar
18.00 uur	Diner
20.00 uur	Dialogoog
21.30 uur	Einde programma van dag 4 / aan de bar

Vrijdag 26 juli	Uitdagingen van nu
Vanaf 07.30 uur	Ontbijt en uitchecken
09.30 uur	Samenvatting en terugblik
11.00 uur	Koffie/thee
11.15 uur	Wandelen met vraag en delen van kennis die ontstaan is
12.30 uur	Lunch
Aansluitend	Einde cursus